

แบบรายงานการตรวจราชการระดับเขตสุขภาพ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๑

คณะที่ ๑ การส่งเสริมสุขภาพ ป้องกันโรค และการจัดการสุขภาพ

หัวข้อ ร้อยละเด็กกลุ่มอายุ ๐-๑๒ ปีฟันดีไม่มีผุ (cavity free)

เขตสุขภาพที่ ๖ รอบที่ ๑ ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๑

๑. ประเด็นการตรวจราชการ

๑.๑ การส่งเสริมสุขภาพป้องกันโรคในช่องปาก เพื่อให้เด็กปราศจากฟันผุ

๑.๒ ควบคุมโรคในช่องปากและลดการสูญเสียฟันแท้ในเด็กอายุ ๑๒ ปี

๑.๓ ขยายความครอบคลุมสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อทันตสุขภาพในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียน

๒. สถานการณ์

สถานการณ์ฟันผุในเด็กกลุ่มวัยต่างๆ พบว่ามีค่าร้อยละฟันผุลดลงดังตาราง

ปีงบประมาณ	๕๘	๕๙	๖๐	๖๑(๖ เดือน)
๑๘ เดือน	๗.๐๙	๕.๕๗	๔.๓๘	๕.๑๖
๓ ปี	๓๗.๗๘	๓๑.๑๑	๒๖.๐๗	๒๖.๙๔
๖ ปี	๗.๕	๖.๐๑	๗.๒๔	๔.๗๓
๑๒ ปี	๓๑.๔๒	๒๗.๓๒	๓๖.๙๓	๒๘.๕๙

สำหรับตัวชี้วัดตรวจราชการร้อยละของเด็กอายุ ๑๒ ปี ฟันดีไม่มีผุ (Cavity free)ในปี ๒๕๖๐ เท่ากับ ร้อยละ ๗๒.๐๒ ซึ่งผ่านเกณฑ์ สำหรับในปีงบประมาณ ๒๕๖๑ ได้ทำการตรวจเด็กอายุ ๑๒ ปีไปแล้วทั้งหมด ๒๓,๗๒๔ คน พบว่า ฟันดีไม่มีผุหรือCavity free เท่ากับ ร้อยละ ๘๐.๙๑ ซึ่งผ่านเกณฑ์

จังหวัด	จำนวนเด็กทั้งหมด	ได้รับการตรวจ	ฟันดีไม่มีผุ	ร้อยละ
สมุทรปราการ	๑๔,๙๙๙	๒,๑๑๔	๑,๖๘๘	๗๙.๘๕
ชลบุรี	๑๖,๕๕๖	๔,๕๓๒	๓,๒๖๙	๗๒.๑๓
ระยอง	๘,๗๘๙	๓,๑๔๙	๒,๕๒๒	๘๐.๐๙
จันทบุรี	๕,๒๘๐	๒,๒๒๘	๑,๙๖๔	๘๘.๑๕
ตราด	๒,๓๑๐	๙๗๐	๖๒๔	๖๔.๓๓
ฉะเชิงเทรา	๘,๓๑๒	๕,๒๙๑	๔,๖๐๑	๘๖.๙๖
ปราจีนบุรี	๕,๕๖๓	๑,๕๓๕	๑,๑๒๐	๗๒.๙๖
สระแก้ว	๗,๑๘๗	๓,๙๐๕	๓,๔๐๗	๘๗.๒๕
รวมเขต	๖๘,๙๙๖	๒๓,๗๒๔	๑๙,๑๙๕	๘๐.๙๑

๓. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์ (ระบุรายการข้อมูลที่ใช้เป็นการตรวจติดตามที่จำเป็นในแต่ละประเด็น)

๔. สรุปประเด็นสำคัญที่เป็นความเสี่ยงต่อการทำให้การขับเคลื่อนนโยบายหรือการดำเนินงานไม่ประสบความสำเร็จ (Key Risk Area/ Key Risk Factor) ซึ่งได้จากการวินิจฉัย ประมวล วิเคราะห์ สังเคราะห์ จากการตรวจติดตาม

๑.โรคฟันผุในเด็กปฐมวัยที่ยังสูงอยู่และการให้บริการทันตกรรมในกลุ่มปฐมวัยทำได้ต่ำทั้งด้านส่งเสริมป้องกันและด้านบริการ จะทำให้เด็กกลุ่มอายุ ๖-๑๒ ปีมีอัตราฟันผุสูง และถ้าในกลุ่ม ๖-๑๒ปีได้รับการทันตกรรมทั้งด้านส่งเสริมป้องกันและรักษาฟันถาวรต่ำจะทำให้ร้อยละของเด็กอายุ ๑๒ ปีฟันดีไม่มีผุไม่ผ่านเกณฑ์

๒.พฤติกรรมการรับประทานขนมหวาน น้ำอัดลม ลูกอม ขนมกรุบกรอบ และเครื่องดื่มที่มีส่วนผสมของน้ำตาลเกิน ๕% ถ้ายังสูงอยู่ จะไม่สามารถควบคุมโรคฟันผุได้

๓.เร่งรัดการจัดบริการส่งเสริมป้องกันลดโรคฟันผุ และอุดฟันน้ำนมที่เริ่มผุโดยการใช้ฟลูออไรด์ในรูปแบบต่างๆ เช่น Smart technique ในกลุ่มอายุ ๓-๕ ปี เพื่อลดการเกิดโรคฟันผุในฟันถาวร และป้องกันฟันน้ำนมหลุดก่อนเวลา

๔.เร่งรัดการจัดบริการส่งเสริมป้องกันลดโรคฟันผุในฟันถาวร โดยเน้นการตรวจคัดกรองโรคฟันผุให้เร็วขึ้น การเคลือบหลุมร่องฟัน และการบริการเพื่อลดการสูญเสียฟันเพื่อเพิ่ม Cavity free ในกลุ่มประถมศึกษา

๕.กำหนดนโยบายระดับประเทศเรื่อง สัดส่วนของน้ำตาลในเครื่องดื่มและขนมสำหรับเด็ก ๐-๑๒ ปี ไม่เกินเป้าหมายที่กำหนด

๕.ปัญหา อุปสรรคและข้อเสนอแนะ

ปัญหา/อุปสรรค/ปัจจัยที่ทำให้การดำเนินงานไม่บรรลุวัตถุประสงค์	ข้อเสนอแนะที่ให้ต่อหน่วยรับตรวจ	สิ่งที่ผู้ทำหน้าที่ตรวจราชการรับไป ประสาน หรือ ดำเนินการต่อ
- ขาดงบประมาณในการดำเนินงานเชิงรุกในศูนย์เด็กเล็กและโรงเรียนประถมศึกษาในการตรวจคัดกรอง และจัดบริการรองรับตามสภาพปัญหา	- ควรกำหนดงบประมาณแบบบูรณาการกลุ่มวัยที่มีสัดส่วนชัดเจนในการจัดบริการสุขภาพช่องปาก	- กำหนดต้นทุนในการให้บริการสุขภาพช่องปากด้านส่งเสริมป้องกันรักษาเบื้องต้นเพื่อให้มีงบประมาณในการดำเนินงานอย่างชัดเจน
- การดำเนินงานโรงเรียนในเขตเทศบาลเมืองเป็นภาระงานมากเนื่องจากมีเด็กจากต่างพื้นที่เข้ามาเรียนเป็นจำนวนมากทันตบุคลากรในพื้นที่ไม่สามารถจัดบริการได้อย่างครอบคลุม	- เครื่องมือจากทีมทันตบุคลากรจากพื้นที่ใกล้เคียงมาร่วมกันดำเนินงานเพื่อให้บริการให้ได้อย่างครอบคลุมกลุ่มเป้าหมาย	- จัดให้มีบริการทันตกรรมในหน่วยปฐมภูมิ เช่นใน PCC เขตเมือง
- ทันตบุคลากรไม่เพียงพอและขาดทักษะในการดำเนินงานบริการทันตกรรมในกลุ่มเด็กปฐมวัย	- เพิ่มศักยภาพของสม.เชี่ยวชาญด้านสุขภาพช่องปาก เจ้าหน้าที่สาธารณสุขและทันตบุคลากรในการดำเนินการบริการสุขภาพช่องปากในเด็กปฐมวัย	- เพิ่มจำนวนทันตภิบาล /นักวิชาการสาธารณสุข(ทันตสาธารณสุข)ให้เป็นไปตาม FTE ใหม่ รพ.สตขนาดกลางและขนาดใหญ่มีทันตบุคลากรประจำ
- โรงเรียนและท้องถิ่นบางแห่งไม่ให้ความร่วมมือในการจัดบริการ และการจัดสิ่งแวดล้อมเอื้อต่อการส่งเสริมรักษาสุขภาพช่องปาก	- กระตุ้นให้ท้องถิ่น ศูนย์เด็กเล็ก และโรงเรียนให้มีการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมป้องกันรักษาสุขภาพช่องปาก เน้นการเก็บรักษาฟัน	- บูรณาการระดับกระทรวงในการจัดกิจกรรมด้านสุขภาพในโรงเรียนทุกสังกัด

๖. ข้อเสนอแนะต่อนโยบาย / ต่อส่วนกลาง / ต่อผู้บริหาร / ต่อระเบียบ กฎหมาย

๑. กำหนดเป็นนโยบายให้เป็นหน้าที่ของนักเรียนอนุบาล นักเรียนประถม ศูนย์เด็กเล็ก และโรงเรียนทุกสังกัดในการตรวจสุขภาพช่องปากและบริการเบื้องต้น และใช้ส่งเสริมป้องกันในการดำเนินการ

๒. จัดให้มีการกระตุ้นโครงการส่งเสริมสุขภาพช่องปากต่างๆ พร้อมมีงบประมาณสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เช่น โครงการเครือข่ายเด็กไทยฟันดี เพื่อต่อยอดให้มีการแปรงฟันหลังอาหารกลางวัน โครงการเด็กไทยอ่อนหวาน และโครงการโรงเรียนปลอดน้ำอัดลม ขนมกรุบกรอบ

๗. นวัตกรรมที่สามารถเป็นแบบอย่าง (ถ้ามี)

๑. โรงเรียนเด็กไทยฟันดีต้นแบบจังหวัดสระแก้ว ฉะเชิงเทรา และจันทบุรี

๒. การอุดฟันด้วย Smart technique จังหวัดสระแก้ว สมุทรปราการ ตราดจันทบุรี และปราจีนบุรี

๓. การจัดบริการทันตกรรมเพิ่มทวีในโรงเรียนประถมศึกษาของเครือข่ายโรงพยาบาลเฉลิมพระเกียรติ(มาบตาพุด) เครือข่ายโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยว และเครือข่ายโรงพยาบาลสนามชัยเขต

๔. เครือข่ายโรงพยาบาลบางน้ำเปรี้ยวและโรงพยาบาลแปลงยาวดำเนินกิจกรรมเด็กเล็กฟันดีวิถี self-care เพื่อให้ผู้ปกครองสามารถดูแลสุขภาพช่องปากของบุตรหลานได้

๕. ดำเนินการพัฒนาอสม.เชี่ยวชาญสาขาสุขภาพช่องปากและจัดประกวดในปี ๒๕๖๑

ผู้รายงาน นายอนุโรจน์ เล็กเจริญสุข

ตำแหน่ง ทันตแพทย์เชี่ยวชาญ

วัน/เดือน/ปี ที่รายงาน ๑๖ เมษายน ๒๕๖๑

โทร : ๐๘๑ ๖๔๖๖๒๕๒ e-mail : anurijl@gmail.com